

Uchwała Nr/...../25
Rady Miejskiej w Niepołomicach
z dnia 12 czerwca 2025 r.

w sprawie: *ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - na terenie gminy Niepołomice.*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 12 ust. 1, art. 12 ust. 3, art. 12 ust. 5 i art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) – Rada Miejska w Niepołomicach uchwała, **co następuje:**

§ 1

Ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Niepołomice: **330** (trzysta trzydzieści), w tym:

- 1) **130** (sto trzydzieści) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 2) **100** (sto) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa;
- 3) **100** (sto) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

§ 2

W ramach limitu określonego w § 1, ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Niepołomice, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: **235** (dwieście trzydzieści pięć), w tym:

- 4) **95** (dziewięćdziesiąt pięć) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 5) **70** (siedemdziesiąt) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa;
- 6) **70** (siedemdziesiąt) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

§ 3

W ramach limitu określonego w § 1, ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Niepołomice, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: **95** (dziewięćdziesiąt pięć), w tym:

- 1) **35** (trzydzieści pięć) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa;
- 2) **30** (trzydzieści) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa;
- 3) **30** (trzydzieści) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

§ 4

1. Ustala się następujące zasady usytuowania na terenie gminy Niepołomice miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) miejsca sprzedaży napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż **50** (pięćdziesiąt) metrów od szkół (z wyjątkiem szkół dla dorosłych), przedszkoli, żłobków, klubów dziecięcych, obiektów kultu religijnego (z wyjątkiem krzyży i kapliczek przydrożnych), obiektów sportowych, kąpielisk;
- 2) miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż **50** (pięćdziesiąt) metrów od szkół (z wyjątkiem szkół dla dorosłych), przedszkoli, żłobków, klubów dziecięcych, obiektów kultu religijnego (z wyjątkiem krzyży i kapliczek przydrożnych), obiektów sportowych i kąpielisk.

2. Odległości, o których mowa w ust. 1, mierzy się najkrótszą drogą dojścia ciągiem komunikacyjnym przeznaczonym do ruchu pieszego, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - *Prawo o ruchu drogowym*, od głównych drzwi wejściowych przeznaczonych dla klientów punktu sprzedaży lub punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych do wejścia do obiektu chronionego; w przypadku kąpielisk odległość mierzy się do lustra wody.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Niepołomice.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* [tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm. (dalej: „ustawa”)] nakłada na organy gminy obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych, poprzez ograniczanie dostępności alkoholu. Narzędziami prawnymi pozwalającymi radzie gminy kształtować politykę w zakresie ograniczania dostępności alkoholu są (m.in.) przysługujące jej kompetencje do ustalenia, w drodze uchwały: (1) maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy, odrębnie dla: (a) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3 [tj. napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa; napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa); napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu], (b) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (tzw. sprzedaż gastronomiczna), (c) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (tzw. sprzedaż detaliczna); (2) zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Proponowane rozwiązania dotyczące ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia *Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025* (dalej: „**Program**”). Głównym celem Programu jest ograniczenie występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz związanych z nimi szkód, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i rodzin z problemem uzależnień, zapobieganie przemocy w rodzinie, oraz niedopuszczanie do powstawania nowych problemów wynikających z uzależnień. Proponowane limity nie pozostają w sprzeczności z postanowieniami Programu ani z celem ustawy, którym jest przeciwdziałanie następstwom nadużywania alkoholu. W wyroku II SA/Ol 87/20 z dnia 10 marca 2020 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie wyraził pogląd, że to zakazy i edukacja mają zagwarantować cel ustawy, który ma prowadzić do ograniczenia, a nie do zapobiegania, czy też uniemożliwiania spożycia alkoholu. Proponowana liczba zezwoleń (pomimo pozostawienia jej na poziomie ustalonym w 2018 r.) jest współmierna do zmian zachodzących w gminie Niepołomice, obejmujących (m.in.) dynamiczną rozbudowę przestrzeni mieszkalnych i powstawanie nowych skupisk mieszkalnych. Analiza wykorzystania ustalonego poprzednio (w 2018 r.) limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych wykazała, że przesłanki na podstawie których ustalono ten limit okazały się słuszne, zaś sam limit gwarantował stabilność i ciągłość sprzedaży już funkcjonującym przedsiębiorcom przy jednoczesnym ograniczeniu dostępności alkoholu. Pozytywnym zjawiskiem w gminie Niepołomice jest to, że pomimo dynamicznego rozwoju i rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej, rynek napojów alkoholowych (liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych) podlega nieznacznym fluktuacjom. Na przestrzeni lat 2017 – 2024 osiągnięte zostały wartości w przedziale od najwięcej 89 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w roku 2018) do najmniej 79 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w roku 2020). Na koniec roku 2024 na terenie gminy było 85 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym 62 przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 23 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia). W gminie Niepołomice na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych (stan na dzień 31 grudnia 2024) przypadało 364 mieszkańców. Jest to wynik lepszy od średniej

krajowej i średniej w województwie Małopolskim. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom podało, że w roku 2023 w Polsce na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 303 mieszkańców, a w Małopolsce 291 mieszkańców. O pozytywnych zmianach zachodzących w postawie mieszkańców gminy Niepołomice wobec zakupu alkoholu świadczyć może fakt, że w 2024 roku statystyczny mieszkaniec gminy wydał na zakup napojów alkoholowych kwotę mniejszą o 12,66 złotych w stosunku do roku 2023. Jest to pierwszy odnotowany spadek na przestrzeni lat 2017 – 2024. Według danych z Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na uzależnienie od alkoholu w latach 2020 – 2023 kształtowała się w następujący sposób: rok 2020 – 28 rodzin, 2021 – 19, 2022 – 40 i 2023 – 26 rodzin. Można zatem przyjąć, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej pozostaje na podobnym poziomie za wyjątkiem roku 2022, który związany był ze zwiększoną liczbą problemów w okresie popandemicznym. Dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, że w latach 2020 – 2024 liczba wniosków o skierowanie na leczenie uzależnienia od alkoholu wynosiła odpowiednio: w roku 2020 - 8 wniosków (był to okres pandemii w którym utrudniony był kontakt z instytucjami), 2022 – 19, 2023 – 12 i w roku 2024 – 13 wniosków. Przywołane zestawienia pokazują, że zarówno rynek napojów alkoholowych jak i problemy wynikające z uzależnienia od alkoholu utrzymują się w gminie Niepołomice na przestrzeni ostatnich lat na podobnym poziomie biorąc pod uwagę wartości liczbowe. Mając na uwadze rozwój gminy, a przy tym wzrost liczby mieszkańców można przyjąć, że następuje znaczna poprawa. W tym stanie rzeczy proponowanym rozwiązaniom nie można przypisać znamion naruszających zasady ograniczania dostępności. Także propozycje dotyczące określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych są zgodne z postanowieniami Programu oraz realizują cele ustawy. Propozycje te nikogo nie dyskryminują, stwarzając jednak pewne utrudnienie w dostępie do napojów alkoholowych – przewidziane w ustawie. Tym samym proponowane zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zabezpieczają ograniczenie dostępności do alkoholu. Nie naruszają też ustawowych norm odległości punktów sprzedaży napojów alkoholowych od obiektów chronionych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku II SA/Ke 130/17 z dnia 25 maja 2017 r. potwierdził, że zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, mogą być określone przez radę gminy na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy - o ile uczyni to zgodnie z upoważnieniem ustawowym. Należy przy tym podkreślić, że pod pojęciem „zasad usytuowania miejsc sprzedaży” należy rozumieć ich rozmieszczenie w terenie, w szczególności usytuowanie względem miejsc chronionych, jak szkoły, przedszkola, miejsca kultu religijnego, itp. Celem ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych jest wyłącznie szczególna ochrona pewnych miejsc lub obiektów, przed zagrożeniem jakie może stwarzać alkohol. Pojęcie to musi podlegać ścisłej wykładni językowej. Mając na uwadze powyższe proponuje się, aby utrzymać obowiązujący uprzednio limit odległości punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych od miejsc chronionych wyrażony wielkością „co najmniej 50 metrów”. Limit, o którym mowa, zdaje się dostatecznie zabezpieczać ograniczenie dostępności alkoholu.

Proponowane rozwiązania dotyczące limitów zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży takich napojów opiniowane były przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (która to Komisja podejmując szereg działań promujących trzeźwość i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, a także współpracując z organizacjami pozarządowymi w obszarze profilaktyki uzależnień - realizuje główny cel ustawy jakim jest „życie obywateli w trzeźwości”) oraz z jednostkami pomocniczymi gminy Niepołomice.

Uregulowanie i usystematyzowanie kwestii związanych z zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc ich sprzedaży w formie jednej uchwały jest zasadne i racjonalne przede wszystkim z punktu widzenia podmiotów ubiegających się o wydanie zezwolenia. Rozwiązanie takie powoduje bowiem, że przepisy dotyczące materii zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określone zostają w jednym akcie prawa miejscowego.